

Fagskolen
i Agder

STUDIEPLAN

Velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenesten

Revidert: 19. juni 2020

Innholdsfortegnelse

1.0	Innledning.....	2
2.0	Formål med høyere yrkesfaglig utdanning.....	2
3.0	Læringsutbyttebeskrivelser	2
4.0	Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fagskolen i Agder	3
4.1.	Opptak.....	3
4.1.1	Målgruppe for utdanningen og opptakskrav	4
4.2	Vurdering og eksamen.....	4
4.3	Disiplinære sanksjoner	4
4.4	Klage og klagebehandling.....	5
4.5	Dokumentasjon	5
4.6	Andre bestemmelser	5
5.0	Organisering	6
5.1	Studietid og studiets omfang	6
5.2	Studiets omfang	6
5.2.1	Periodeplaner	7
5.3	Arbeidsformer – pedagogisk opplegg	7
5.4	Vurdering.....	9
5.4.1	Avsluttende vurdering.....	9
6.0	Studieplan og studieinnhold.....	10
6.1	Velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenesten	10
6.1.1	Kompetanse etter gjennomført utdanning	10
6.2	Vektlagte prinsipper.....	11
6.3	Læringsutbytte etter endt utdanning.....	11
6.4	Emner i utdanningen	12
6.4.1	Emner og temaer i utdanningen Velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenesten	12
6.5	Innhold i utdanningen – Velferdsteknologi.....	13
6.5.1	Innføring i velferdsteknologi	13
6.5.2	Personsentrert velferdsteknologi.....	16
6.5.3	Fra plan til drift.....	20
6.5.4	Hovedprosjekt/avsluttende eksamen	22
7.0	Vedlegg.....	24
7.1	Vedlegg 1: Hovedprosjekt /avsluttende eksamen	24
7.2	Vedlegg 2: Samlet oversikt over pensumlitteratur og nettsider	26

1.0 Innledning

Regional koordineringsgruppe e-helse og velferdsteknologi Agder (RKG) har som mål å få velferdsteknologi som en integrert del i helse- og omsorgstjenesten innen 2020. RKG har etablert satsingen «Velferdsteknologi Agder 2020» som et samlebegrep for fellesprosjekter mellom Agderkommunene hvor heving av kompetanse innen velferdsteknologi og implementering av velferdsteknologi er to av satsningsområdene. Utviklingsentre for sykehjem og hjemmetjeneste (USHT) i Aust og Vest – Agder er viktige samarbeidspartnere i dette arbeidet. På bakgrunn av denne satsningen oppstod et samarbeid med Fagskolen i Agder med mål om å kunne tilby en fagskoleutdanning innen velferdsteknologi.

Studieplanen *Velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenesten* er utarbeidet i samarbeid med representanter fra RKG og USHT i Aust og Vest - Agder.

Fagskoleutdanningen i Velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenesten er en halvårig utdanning organisert som deltidsstudium over ett år. Studiet har et omfang på 30 studiepoeng.

Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR) er lagt til grunn ved utarbeidelse av denne studieplanen. Godkjenning av utdanningsplaner foretas av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT).

2.0 Formål med høyere yrkesfaglig utdanning

Fagskoleutdanning er høyere yrkesfaglig utdanning som skal utvikle studentene til reflekterte yrkesutøvere med høy yrkesetisk standard. Studenten skal etter gjennomført utdanning ha lagt et grunnlag for livslang læring og kontinuerlig omstilling med klar forankring i arbeidslivet. Fagskoleutdanning gir kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæringsløsninger. Fagskoleutdanning i helse- og oppvekstfag er nært knyttet til arbeidslivets behov og har som mål å styrke fagarbeideres kompetanse for å møte nye og utvidede arbeidsoppgaver. Økt fokus på forebyggende og helsefremmende arbeid, samt brukergrupper som forventer kvalitet og medvirkning krever en kontinuerlig utvikling av kompetanse og tjenester.

3.0 Læringsutbyttebeskrivelser

Fagskole med halvtårs varighet er plassert på nivå 5.1 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR) og studieplanen *Velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenesten* følger dette nivået i beskrivelse av læringsutbytte ved endt utdanning. Nivåene i NKR er beskrevet som tre nivåer: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Alle læringsutbyttebeskrivelsene er delt etter de tre nivåene. Læringsutbyttebeskrivelser skal tydeliggjøre forbindelsen mellom innholdet i utdanningen og behovet i næringslivet.

Med begrepene kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse menes:

- **Kunnskaper:** Forståelse av teorier, fakta, begreper, prinsipper, prosedyrer innenfor fag, fagområder og/eller yrker.

- **Ferdigheter:** Evne til å anvende kunnskap til å løse problemer og oppgaver. De ulike typene ferdigheter kan være kognitive, praktiske, kreative eller kommunikative.
- **Generell kompetanse:** Evne til å kunne anvende kunnskap og ferdigheter på selvstendig vis i ulike situasjoner gjennom å vise samarbeidsevne, ansvarlighet, evne til refleksjon og kritisk tenkning i utdannings- og yrkessammenheng.

4.0 Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fagskolen i Agder

Fagskolens forskrift skal vise studentenes og tilbyders rettigheter og plikter samt sikre upartisk og rettferdig behandling av studentene. Fagskolens forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fagskolen i Agder er publisert på lovdata.no.

Kapittel 1: Generelle bestemmelser

Kapittel 2: Opptak, studierett, progresjon

Kapittel 3: Studentdemokrati og studentvelferd

Kapittel 4: Vurdering og eksamen

Kapittel 5: Dokumentasjon

Kapittel 6: Disiplinære sanksjoner

Kapittel 7: Politiattest

Kapittel 8: Skikkethet

Kapittel 9: Annullering

Kapittel 10: Klage og klagebehandling

Kapittel 11: Avsluttende bestemmelser

4.1. Opptak

Opptaksordningen er beskrevet i kapittel 2 i *Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fagskolen i Agder*. Fagskolens forskrift inneholder følgende beskrivelser og ordninger:

§ 2-1 Kvalifisering for opptak

§ 2-2 Generelt om opptak

§ 2-3 Opptakskrav

§ 2-4 Reservasjon av studieplass

§ 2-5 Spesielle opptakskrav

§ 2-6 Utfyllende regler om språkkrav for søkere med utenlandsk utdanning

§ 2-7 Poengberegning og rangering

§ 2-8 Rangering av søkere som ikke kan poengberegnes

§ 2-9 Karakterforbedringer fra videregående opplæring

§ 2-10 Realkompetansevurdering

§ 2-11 Ansvar for opptak

§ 2-12 Klage på vedtak om opptak

§ 2-13 Godskriving og fritak

§ 2-14 Studierett

§ 2-15 Studieprogresjon

§ 2-16 Permisjon

4.1.1 Målgruppe for utdanningen og opptakskrav

For opptak til fagskoleutdanning i Velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenesten kreves fullført videregående opplæring fra studieretning for helse- og oppvekstfag.

Fagbrev/autorisasjon som gir grunnlag for opptak:

- Helsefagarbeider
- hjelpepleier
- Omsorgsarbeider
- Barne- og ungdomsarbeider

Søkere som kan dokumentere at de skal gjennomføre fagprøve etter opptaksfristen, kan tildeles plass på vilkår om bestått prøve i løpet av første semester i opptaksåret.

Søkere uten fagbrev/svennebrev kan søke opptak på bakgrunn av relevant praksis, se forskrift §2-10

Opptak på grunnlag av utenlands utdanning, se forskrift §2-6

Opptak, poengberegning og rangering gjøres av en egen opptaksnemnd, som består av fagskolens studieledere og rektor. Rektor leder opptaksnemnda og fatter vedtak om opptak. Poengberegning og rangering ved opptak er beskrevet i § 2-7 i fagskolens forskrift.

4.2 Vurdering og eksamen

Vurdering og eksamensordning er beskrevet i kapittel 4 i *Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fagskolen i Agder*. Vurderingsordningene skal være i samsvar med utdanningens læringsutbyttebeskrivelser og temaer, samt lærings- og vurderingsformer. Fagskolens forskrift inneholder følgende beskrivelser og ordninger:

§ 4-1 Vurderingsformer

§ 4-2 Ekstern evaluering av vurdering og vurderingsordningene

§ 4-3 Vurderingsuttrykk

§ 4-4 Emnevurdering

& 4-5 Vurdering av praksis

§ 4-6 Vilkår for å gå opp til eksamen

§ 4-7 Gyldig fravær ved eksamen

§ 4-8 Utsatt eksamen og forbedringseksamen

§ 4-9 Eksamen under særlige vilkår

§ 4-10 Sensur

§ 4-11 Fusk og plagiering

4.3 Disiplinære sanksjoner

Ordninger ved disiplinære sanksjoner er beskrevet i kapittel 6 i forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fagskolen i Agder

Fagskolens forskrift inneholder følgende beskrivelser og ordninger:

§ 6-1 Utestengning og bortvisning

§ 6-2 Forbud mot bruk av klesplagg som helt eller delvis dekker ansiktet

4.4 Klage og klagebehandling

Klager skal behandles etter reglene i forvaltningsloven. Fagskolen i Agder har beskrevet ordninger ved klager i kapittel 10 i forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fagskolen i Agder. Fagskolens forskrift inneholder følgende beskrivelser og ordninger:

- § 10-1 Klageordning og klageorgan
- § 10-2 Fremgangsmåte og frister
- § 10-3 Klage på formelle feil ved eksamen
- § 10-4 Rett til begrunnelse for karakter
- § 10-5 Klage på karakterfastsetting

4.5 Dokumentasjon

Etter fullført og bestått fagskoleutdanning utstedes det vitnemål. Dette er beskrevet i kapittel 5 i *Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fagskolen i Agder*. Fagskolens forskrift inneholder følgende beskrivelser og ordninger:

- § 5-1 Vitnemål
- § 5-2 Tilknytningskrav for utstedelse av vitnemål

Fagskolen utferdiger vitnemål om fullført fagskoleutdanning.

Vitnemålet skal inneholde fagskolens logo, være utstedt på ark tilrettelagt for formålet og videre dokumentere:

- Gradsbetegnelse: Fagskolegrad (30-90 studiepoeng) eller Høyere fagskolegrad (120 studiepoeng)
- Det overordnede læringsutbyttet
- Emner og eventuell praksis
- Tittel og omtale av hovedprosjekt
- Kvalifikasjonsnivået som oppnås (Nivå 5 i NKR og Fagskole 1 eller Fagskole 2)
- Karaktersystemet som benyttes (A-F eller bestått/ ikke bestått)
- Antall studiepoeng
- Karakter

Studenter som avslutter utdanningen uten å ha bestått alle emner får utstedt karakterutskrift.

En student som ikke har fullført, eller som har fullført, men ikke bestått hele utdanningen, kan be om en karakterutskrift som viser fullførte og beståtte emner og eksamener.

4.6 Andre bestemmelser

Andre aktuelle bestemmelser som er beskrevet i *Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Fagskolen i Agder* omhandler:

- Kapittel 3: Studentdemokrati og studentvelferd
- Kapittel 7: Politiattest
- Kapittel 8: Skikkethet
- Kapittel 9: Annullering
- Kapittel 11: Avsluttende bestemmelser

5.0 Organisering

Studieplanen **Velferdsteknologi for helse- og omsorgstjenesten** revideres årlig i samarbeid med yrkesfeltet ved utviklingssentre for sykehjem og hjemmetjeneste i Aust- og Vest-Agder (USHT).

5.1 Studietid og studiets omfang

Fagskolen i Agder tilbyr fagskoleutdanningen Velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenesten som deltidsstudier over 1 år. Studietiden inkluderer undervisnings- og veiledningstimer, tid til evaluering, ekskursjoner, øvingstid og individuelt arbeid.

Studiet Velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenesten består av fire emner. Det overordnede læringsutbyttet studenten skal ha etter endt utdanning er styrende for utforming av læringsutbyttet for de enkelte emnene. De tre første emnene består av spesifikke temaer som er aktuelle for emnets innhold for å sikre at studenten oppnår beskrevet læringsutbytte. Det fjerde emnet er et hovedprosjekt som er praksisrettet og knyttet til ett eller flere temaer i utdanningens emner. Hovedprosjektet gjennomføres når de tre første emnene er bestått.

Studiet har følgende oppbygning

EMNEOVERSIKT	Studiepoeng	Antall uker deltid over 1 år
Emne 1 Innføring i velferdsteknologi	8	10
Emne 2 Personsentrert velferdsteknologi	8	10
Emne 3 Fra plan til drift	5	7
Emne 4 Hovedprosjekt/avsluttende eksamen	9	11
Totalt	30	38 uker

5.2 Studiets omfang

Lærerstyrt undervisning og veiledning av arbeidskrav, emneoppgaver og hovedprosjekt foregår i skoletiden. Utover dette gis veiledning via digital læringsplattform. Selvstudie er den tid studenten må beregne å bruke på arbeidskrav, emneoppgaver, hovedprosjekt, og fagstoff utover skoletid.

Oversikt over antall timer det forventes at studenten bruker på studiet

Antall uker Deltid	Lærerstyrt undervisning	Veiledning av arbeidskrav og emneoppgaver	Veiledning hoved- Prosjekt	Forventet selvstudietid	Arbeidsmengde totalt
Emne 1 10 uker	76	37		93	206
Emne 2 10 uker	66	45		85	196
Emne 3 7 uker	32	45		95	172
Emne 4 11 uker	26		14	170	210
Totalt 38 uker	200	127	14	443	784 timer

5.2.1 Periodeplaner

Det utarbeides en periodeplan for hvert semester som gir studentene utfyllende informasjon om fremdrift i studiet, obligatoriske arbeidskrav, emneoppgaver og eksamen. Periodeplanen er tilgjengelig for studentene på skolens digitale læringsplattform.

5.3 Arbeidsformer – pedagogisk opplegg

Arbeidsformene skal være relevante og hensiktsmessige i henhold til læringsutbyttebeskrivelsene for utdanningen. Studiet skal motivere til selvstendighet og aktiv refleksjon over egen læringsprosess. Det forutsettes at studentene viser initiativ og tar ansvar for egen læring. Gjennom studiet legges det vekt på at studentene utvikler evne til praktisk problemløsning, selvstendig arbeid, kommunikasjon, samarbeid og faglig ledelse. Et viktig fokus i studiet er å kunne foreta etiske vurderinger og å se faget i et samfunns- og verdiskapingsperspektiv.

Studiet skal være nært knyttet til studentenes arbeidserfaringer fra yrkesfeltet. Fagskoleutdanningen legger vekt på at teori og praksis danner en integrert helhet. Variasjon i valg av læringsmetoder er nødvendig for å oppnå en helhetlig kompetanse som omfatter både kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. I studiet benyttes i hovedsak arbeidskrav med tverrfaglige problemstillinger fra arbeidslivet. Andre metoder som brukes er veiledning, logg, dialogundervisning, forelesning, samtale- og arbeidsgrupper, rollespill, film med påfølgende diskusjoner og nettstøtte ved bruk av digital læringsplattform.

Det legges vekt på å skape godt læringsmiljø for studentene. I den sammenheng arrangeres det oppstarts-uke med fokus på relasjonsbygging, studieteknikk og datakunnskap. Det gjennomføres også en kartleggingssamtale med hver enkelt student for å avklare forventninger og eventuelle behov for særskilt tilrettelegging.

Læringsaktiviteter

Læringsaktiviteter har fokus på studentens rolle i læringsprosessen og henviser til aktiviteter hvor studenten har en aktiv rolle. Læringsaktiviteter inkluderer ulike metoder og arbeidsmåter. Disse omfatter blant annet arbeid med arbeidskrav, presentasjoner, gruppearbeid, prosjektarbeid og

fagrelaterte diskusjoner. Fagskolen legger til rette for at studentene kan bruke hverandre i læringen gjennom gruppearbeid, diskusjoner og tilbakemeldinger.

Et pedagogisk prinsipp er at studentene har ansvar for egen læring. Det innebærer blant annet at studentene aktivt må oppsøke lærings situasjoner og læringsarenaer. Lærerens rolle blir å tilrettelegge for læring og støtte / veilede studentene i læreprosessen. Dette krever at studentene har eller blir gitt et bevisst forhold til læreprosesser og egne læringsbehov.

Lærerstyrt undervisning

Ved lærerstyrt undervisning aktiviseres studenten i klasserommet under ledelse av faglærer. Faglærer velger aktuelle læringsaktiviteter for å oppnå beskrevet læringsutbytte i de forskjellige emnene. Dette kan være forelesninger som kombineres med individuelt arbeid, gruppearbeid, samarbeidslæring og faglige diskusjoner. Andre læringsaktiviteter som brukes er film, nettressurser og rollespill.

Eksterne forelesere/ekskursjoner

Skolen benytter eksterne forelesere med spesiell kompetanse, både teoretisk og praktisk, innen aktuelle fagområder. Lærerne samarbeider med eksterne forelesere om faglig innhold og arbeidsformer. Ekskursjoner til næringslivet og andre læringsinstitusjoner blir benyttet. Studentene deltar også på aktuelle eksterne kurs og foredrag.

Arbeidskrav

I hvert emne arbeider studentene med arbeidskrav. Arbeidskrav er praksisnære, bygger på tema og læringsutbyttet i emnene og bidrar til en læringsprogresjon mot emneoppgavene/eksamen. Arbeidskravene bygger på hverandre slik at de ulike tema det arbeides med kan videreføres og videreutvikles i neste oppgave. Hensikten er at studenten skal oppleve sammenheng og helhet i læringsprosessen. Arbeidskravene kan være muntlige, skriftlige, praktiske, eller en kombinasjon av dette. Det gis muntlig eller skriftlig veiledning og vurdering. Studentens egen vurdering av faglige og etiske problemstillinger, og læringsutbytte vektlegges i veiledning. Arbeidskrav spesifiseres i periodeplaner som utgis av faglærer.

Veiledning

Gjennom studiet får studentene veiledning og oppfølging både individuelt og gruppevis. Veiledning underveis i arbeid med arbeidskrav og emneoppgaver skal bidra til læring. Veiledning blir gitt muntlig og skriftlig. Skriftlig veiledning blir gitt via digital læringsplattform. Veiledningen skal bidra til at studentene ser sammenheng mellom teori og praksis og styrker studentens refleksjon i eget arbeid.

Egenrefleksjon

Ved slutten av hvert emne skal studenten skrive et refleksjonsnotat om eget læringsutbytte som leveres i arbeidsmappen for det enkelte emne.

Selvstudium

Selvstudium er den tiden det forventes at studenten bruker på arbeidskrav, emneoppgaver og hovedprosjekt. Det forventes også at studenten setter seg inn i temaer og fagstoff i forkant av studiedager og setter av tid til å bearbeide fagstoffet i etterkant av studiedager.

Læringsplattformen

Fagskolen i Agder benytter digital læringsplattform. Den enkelte student får sin egen elektroniske arbeidsmappe der studenten og faglærere kommuniserer med hverandre. På læringsplattformen gjøres lærestoff tilgjengelig og arbeidskrav lastes inn for tilbakemelding og vurdering. Periodeplaner og annen aktuell informasjon legges også ut sammen med intern informasjon fra skolen, kvalitetssystem og aktuelle skjemaer.

5.4 Vurdering

Vurdering fremmer kontinuerlig læring og utvikling hos studenten. Vurderingsformene er i samsvar med utdanningens læringsutbytte, samt arbeids- og læringsformer. Det utarbeides vurderingskriterier for læringsutbyttet i de enkelte arbeidskrav, avsluttende emneoppgaver og eksamen.

Vurderingsgrunnlag

Det foretas en helhetlig vurdering av læringsutbyttet (kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse) som studentene tilegner seg i hvert emne.

Underveisvurdering av arbeidskrav

Underveisvurdering kan være både muntlig og skriftlig. Underveisvurdering skal gi studentene og lærerne informasjon om faglige utvikling slik at veiledningen kan tilpasses i forhold til studentenes behov. Presise og relevante tilbakemeldinger skal motivere studenten til videre innsats og være til hjelp i læringsarbeidet. Studentene må selv medvirke aktivt dersom de skal lære av underveisvurderingen. Arbeidskravene vurderes til bestått/ikke bestått.

Vurderingskriterier arbeidskrav

- Svarer på det oppgaven ber om
- Velger relevante teorier
- Viser selvstendige vurderinger
- Har korrekte kildehenvisninger og litteraturliste

Sluttvurdering i emner

Hvert emne skal sluttvurderes med en emnekarakter. Sluttvurderingen skal dokumentere studentens helhetlige kompetanse knyttet til emner og læringsutbytte.

Formål med vurdering

- å informere studenten, læreren og opplæringsstedet underveis om hvor langt studenten har kommet i utvikling i forhold til sluttkompetanse
- å veilede, motivere og utvikle studenten faglig og personlig
- å informere arbeidsgiver og samfunnet hvilken kompetanse studenten har nådd

5.4.1 Avsluttende vurdering

Avsluttende emneoppgave i emne 1 - 3

Emne 1 – 3 avsluttes med en emneoppgave. Emneoppgavene bygger på de temaene som studentene har arbeidet med i arbeidskravene. Alle arbeidskrav innen emnene må være bestått før emneoppgaven kan gjennomføres. Emneoppgavene vurderes med bokstavkarakterer A - F.

Hovedprosjekt/avsluttende eksamen, emne 4

Emne 1-3 må være bestått før emne 4: Hovedprosjekt/avsluttende eksamen kan gjennomføres. Emne 4 består av tre oppgaver. Oppgave 1 er et praksisrettet prosjekt med en individuell skriftlig prosjektrapport. Prosjektrapporten er avsluttende eksamen og blir vurdert av intern og ekstern sensor med bokstavkarakterer A – F. Oppgave 2 er en presentasjon av prosjektet og oppgave 3 er et refleksjonsnotat over egen læring i arbeidet med hovedprosjektet. Oppgave 2 og 3 vurderes av faglærere til bestått/ikke bestått. For utfyllende informasjon se **vedlegg 1**.

Formelle krav til skriftlige oppgaver

Skrifttype Calibri eller Arial, skriftstørrelse 12, linjeavstand 1,5.

Karakterskala

Karakterskalaen som benyttes, går alfabetisk fra A til og med F. Karakter A er beste karakter og F er ikke bestått. Det kreves karakter E for bestått emne/eksamen.

Symbol	Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Studenten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Studenten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Studenten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Studenten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Studenten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Studenten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

6.0 Studieplan og studieinnhold

6.1 Velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenesten

Innføring av velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenesten krever kompetanse og fører til at helsepersonell får en ny og utvidet rolle. Fagskoleutdanning i Velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenesten skal gi studenten kunnskap om velferdsteknologi og hvordan velferdsteknologi kan benyttes i eget fagfelt. Velferdsteknologi er en fellesbetegnelse på tekniske installasjoner og løsninger som kan bedre den enkeltes evne til å klare seg selv i egen bolig, og bidra til å sikre livskvalitet og verdighet for brukeren. Bruk av velferdsteknologiske løsninger kan bidra til økt trygghet, og bedre tjenester for brukere og pårørende. Velferdsteknologi gir også mer effektiv bruk av ressurser i helse – og omsorgstjenesten.

For at flere kommuner skal ta i bruk velferdsteknologi i sin helse- og omsorgstjeneste er det etablert et nasjonalt velferdsteknologiprogram som er et samarbeid mellom KS, Direktoratet for e- helse og Helsedirektoratet. Hovedmålet for programmet er at velferdsteknologi skal være en integrert del av tjenestetilbudet i omsorgstjenestene innen 2020 (Omsorg 2020).

6.1.1 Kompetanse etter gjennomført utdanning

Fagskoleutdanning i Velferdsteknologi gir en spisskompetanse i forståelse og bruk av velferdsteknologi med vekt på bruker og pårørendes behov og ressurser.

6.2 Vektlagte prinsipper.

Utdanningen vektlegger spesielt helhetlig omsorg, brukerperspektivet og tverrfaglighet.

Helhetlig omsorg

Helhetlig omsorg bygger på helhetlig menneskesyn som ivaretar den fysiske, psykiske, sosiale og kulturell/åndelige dimensjon. For å kunne gi helhetlig omsorg trengs fagkunnskap, relasjonskompetansen og etiske refleksjon. Helhetlig omsorg innebærer også fokus på kultur og aktivitet, se den enkeltes ressurser og tilrettelegge for aktiv deltakelse.

Brukerperspektiv

Brukerperspektivet innebærer respekt for det enkelte menneskets integritet, samt nærhet og engasjement i forhold til den enkelte bruker. Utdanningen skal fremme studentenes evne til samhandling og samarbeid med brukerne utfra brukernes behov. Studenten skal ivareta brukeren og pårørende med verdighet og respekt.

Tverrfaglighet

Med tverrfaglighet menes i denne sammenhengen kunnskap om og evne til samarbeid på den enkelte arbeidsplass og på tvers av ulike sektorer for å kunne gi best mulig tjeneste til bruker og pårørende. Aktuelle samarbeidspartnere innen velferdsteknologi vil være fagarbeidere, sykepleiere, fysioterapeuter, ergoterapeuter, vernepleiere, teknisk fagpersonell og IKT- ansatte.

6.3 Læringsutbytte etter endt utdanning

Fagskoleutdanning i Velferdsteknologi gir innsikt i lover og forskrifter som regulerer bruk av velferdsteknologi samt kunnskap om samhandling med bruker og pårørende. Utdanningen gir kunnskap om velferdsteknologi og muligheter og utfordringer ved bruk av dette. Kandidaten skal kunne anvende verktøy for å kartlegge, planlegge og iverksette velferdsteknologiske løsninger, og se sin egen rolle i dette arbeidet.

Læringsutbytte ved fullført fagskoleutdanning i Velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenesten

Kunnskaper

Kandidaten

- har kunnskap om velferdsteknologiens betydning i et samfunnsperspektiv og i helse- og omsorgstjenesten
- har kunnskap om relevante begreper og verktøy innen velferdsteknologi og ulike former for velferdsteknologi
- har innsikt i sentrale lover, forskrifter og styrende dokumenter innen velferdsteknologi
- har kunnskap om aktuelle begrep og teorier innen helse- og omsorgssektoren som etikk, kommunikasjon, veiledning, brukermedvirkning og personsentrert omsorg
- har kunnskap om aktuelle samarbeidspartnere innen velferdsteknologi og forstår betydningen av tverrfaglig samarbeid
- kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om utvikling og bruksområder innen velferdsteknologi

Ferdigheter

Kandidaten

- kan finne, anvende og henvise til fagstoff relevant for velferdsteknologi
- kan ivareta brukermedvirkning og iverksette velferdsteknologiske løsninger som bidrar til trygghet, selvstendighet og økt fysisk og kulturell aktivitet
- kan kommunisere og samhandle med bruker, pårørende og andre aktuelle samarbeidspartnere for å skape tillit og bygge gode relasjoner
- kan veilede bruker, pårørende og andre samarbeidspartnere i opplærings situasjoner

- kan reflektere over egen faglig utøvelse innen velferdsteknologi

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan med utgangspunkt i brukers og pårørendes behov og ressurser tilrettelegge for velferdsteknologiske løsninger
- er bevisst sin profesjonelle kompetanse, sin kreativitet og sitt mot, og forvalter kompetansen og bidrar til faglig utvikling i sitt fagmiljø
- kan bygge relasjoner med kollegaer, fagfeller på tvers av fag og andre aktuelle samarbeidspartnere
- har utviklet en etisk grunnholdning i møte med bruker og pårørende for å ivareta deres behov og medvirkning

6.4 Emner i utdanningen

Studieplanen i Velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenesten består av 4 emner. Emnene bygger på hverandre og utfyller hverandre for å gi studenten en bred kompetanse innen velferdsteknologi. Emnene vil til sammen bidra til at studenten oppnår beskrevet overordnet læringsutbytte for utdanningen. Studieplanen har et omfang på 30 fagskolepoeng.

6.4.1 Emner og temaer i utdanningen Velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenesten

Emnekode	Emnenavn	Studiepoeng	Temaer
40HH63A	Innføring i velferdsteknologi	8	<ul style="list-style-type: none"> • Nasjonale føringer • E-helse og digitalisering • Velferdsteknologi • Tjenesteinnovasjon • Gevinstrealisering
40HH63B	Personsentrert velferdsteknologi	8	<ul style="list-style-type: none"> • Lovverk • Etikk • Velferdsteknologi og brukers perspektiv • Pårørendes perspektiv og rolle • Fagarbeiderens relasjonskompetanse i møte med tjenestemottaker
40HH63C	Fra plan til drift	5	<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegging av brukers behov og ressurser • Utprøving, evaluering og dokumentasjon • Samarbeid
40HH63D	Hovedprosjekt/ avsluttende eksamen	9	

6.5 Innhold i utdanningen – Velferdsteknologi

6.5.1 Innføring i velferdsteknologi

Emnekode	40HH63A		
Emne 1	Innføring i velferdsteknologi	Temaer:	<ul style="list-style-type: none"> Nasjonale føringer E-helse og digitalisering Velferdsteknologi Tjenesteinnovasjon Gevinstrealisering
Poeng:	8		
Arbeidsmengde:	206 timer		

Læringsutbytte

Kunnskaper

Studenten:

- har kunnskap om muligheter og utfordringer ved bruk av velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenesten
- har kunnskap om innhold i begrepene velferdsteknologi, e- helse, digitalisering, innovasjon og gevinstrealisering
- har kunnskap om ulike former for velferdsteknologi
- har innsikt i styrende dokumenter og planer aktuelt for velferdsteknologi
- kan oppdatere sin kunnskap om velferdsteknologiske løsninger og hvilke løsninger som best ivaretar brukerens individuelle behov
- har innsikt i veikart for tjenesteinnovasjon

Ferdigheter

Studenten:

- kan finne informasjon om velferdsteknologi aktuelt for helse- og omsorgssektoren
- kan anvende kunnskap om velferdsteknologi for å vurdere velferdsteknologiske løsninger aktuelt for brukers og pårørendes ressurser og behov

Generell kompetanse

Studenten:

- kan identifisere konsekvenser velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenesten har for den faglige yrkesutøvelsen
- forstår betydningen av egen rolle i en kultur for utvikling og læring

Innhold i emnet

Nasjonale føringer

- Nasjonalt velferdsteknologiprogram
 - Hva, hvorfor og hvordan
 - Morgendagens omsorg (St.meld. 29)
 - Velferdsteknologi i Agder
 - Prosjekt: Innføring velferdsteknologi Agder
 - I4helse

E – helse og digitalisering

- Elektronisk journal
- E- resept

- Kommunikasjon på tvers av instanser
- Digi – helse
- Knutepunkt – integrasjon (VKP)
- Kjernejournal
- Brukergrensesnitt

Velferdsteknologi

- Former for velferdsteknologi
 - Trygghets- og sikkerhetsteknologi
 - Kompensasjons- og velværeteknologi
 - Smarthusteknologi
 - Teknologi for sosial kontakt
 - Teknologi for behandling og pleie
 - Telemedisin
 - m – helse
- Standardisering
- Individuell tilpasning
- Utfordringer ved bruk av velferdsteknologi

Tjenesteinnovasjon

- Veikart for tjenesteinnovasjon
- Endring av praksis
 - Brukersentrert innovasjonsprosess
 - Velferdsteknologi og konsekvenser for fagarbeideren
 - Endringskompetanse
 - Kultur for endring, utvikling og læring

Gevinstrealisering

- Unngåtte kostnader
- Spart tid
- Økt kvalitet

Undervisningsformer og læringsaktiviteter

Forelesning
Veiledning
Gruppearbeid
Bedriftsbesøk
Selvstudium

Arbeidskrav

Arbeidskravene vurderes til bestått/ikke bestått.

Det skal gjennomføres 3 obligatoriske arbeidskrav som omhandler følgende temaer:

1. Velferdsteknologi: Individuell skriftlig, 800 ord +/- 10 %
 - Hva, hvorfor og hvordan
2. Konsekvenser for fagarbeider: Gruppeoppgave med muntlig fremlegg, varighet ca. 15 minutter
 - Rolle og kompetanse

3. Egenrefleksjon: Individuell skriftlig, 600 ord +/- 10 %
- Studenten leverer et refleksjonsnotat om egen læring i forhold til læringsutbyttebeskrivelsene i emnet

Utdypende informasjon om arbeidskravenes innhold og vurderingskriterier presiseres i periodeplanen for emnet som leveres ut ved semesterstart

Avsluttende vurdering

For å kunne gjennomføre avsluttende emneoppgave må alle arbeidskrav være bestått.

Emneoppgaven er skriftlig individuell.

Tema for emneoppgaven er velferdsteknologiske løsninger og former for velferdsteknologi.

- **Med utgangspunkt i en situasjonsbeskrivelse**

Det gis veiledning på oppgaven både obligatorisk og frivillig.

- Det blir gitt vurderingskriterier for emneoppgaven basert på læringsutbyttet for emne
- Emneoppgaven vurderes med bokstavkarakter A – F.
- Emneoppgaven skal være på 1500 ord +/- 10 %

Ved oppstart av emneoppgaven gis det utdypende informasjon om innhold og vurderingskriterier.

Litteraturliste emne 1, totalt 274 sider.

Aketun, S., Grut L., Holthe T. og Bjørneby S. (2011). «Hvor trykker skoen? – forprosjekt rapport Almas Hus». **(28 sider)**.

Melting, J.B., Frantzen, L. (2015). *Første gevinstrealiseringsrapport med anbefalinger* (IS-2416). Hentet fra <https://www.helsedirektoratet.no/rapporter/gevinstrealiseringsrapporter-nasjonalt-velferdsteknologiprogram> **(29 sider)**

Melting, J.B. (2017). *Andre gevinstrealiseringsrapport med anbefalinger* (IS-2557). Hentet fra <https://www.helsedirektoratet.no/rapporter/gevinstrealiseringsrapporter-nasjonalt-velferdsteknologiprogram> **(37 sider)**

Nakrem, S., Sigurjonsson, J.B. (Red.). (2017). *Velferdsteknologi i praksis*. Oslo: Cappelen Damm AS. **(54 sider)**.

Kap. 1: Velferdsteknologi som utfordring og mulighet (2 sider).

Kap. 2: Velferdsteknologi – hva, hvorfor og hvordan? (16 sider).

Kap. 3: Design for endring av praksis (13 sider).

Kap. 5: Velferdsteknologi i en helse- og omsorgstjeneste i endring (15 sider).

Kap. 8: Refleksjoner og veien videre (8 sider).

Thygesen, H., (2015). «Hva er velferdsteknologi, og hvorfor er den viktig? En introduksjon til velferdsteknologibegrepet og den samfunnsmessige konteksten». I Omsorg, nr. 4/2015. **(6 sider)**.

Helsedirektoratet (2012). «Fagrappport om velferdsteknologi. Implementering av velferdsteknologi i de kommunale helse- og omsorgstjenestene 2013-2030.» IS-1990. (Del 1 (kap. 1-3 og kap. 5) **(33 sider)**).

Helsedirektoratet (2016). *Velferdsteknologiens ABC: «Introduksjon til tjenesteinnovasjon og velferdsteknologi, kap. 2, 3, 4 og 5» (47 sider). Hentet fra https://www.helsedirektoratet.no/brosjyrer/velferdsteknologiens-abc/Velferdsteknologiens%20ABC%20emne%20A.pdf/_attachment/inline/0a3025bd-2b09-4979-97fa-87095519b5b5:0a2fbe613e910577be22f247476f07026dac29d1/Velferdsteknologiens%20ABC%20emne%20A.pdf*

Kompendium:

Hauge, H. N. (2017). *Den digitale helsetjenesten*. Oslo: Gyldendal Akademisk. **(26 sider)**.
 Kap. 4: Telemedisin, M-helse, sensorteknologi, hverdagsteknologi og velferdsteknologi (26 sider)

Moser, I. og Thygesen, H. (2013). «Velferdsteknologi og teleomsorg: nye idealer og former for omsorg.» I Samhandling for helse. Kunnskap, kommunikasjon og teknologi i helsetjenesten, Gyldendal Akademisk, s. 144-158. **(14 sider)**

Aktuelle nettsider

Regional koordineringsgruppe e-helse og velferdsteknologi Agder» (RKG):
<https://www.ehelseagder.no/om-rkg/>

Helsedirektoratet og velferdsteknologi:
<https://helsedirektoratet.no/velferdsteknologi>

Direktoratet for e-helse:
<https://ehelse.no/>

Veikart for tjenesteinnovasjon:
<http://www.ks.no/fagomrader/utvikling/innovasjon/veikart-for-tjenesteinnovasjon2/>

6.5.2 Personsentrert velferdsteknologi

Emnekode	40HH63B		
Emne 2	Personsentrert velferdsteknologi	Temaer:	<ul style="list-style-type: none"> • Lovverk • Etikk • Velferdsteknologi og brukers perspektiv • Pårørendes perspektiv og rolle • Fagarbeiderens relasjonskompetanse i møte med tjenestemottaker
Poeng:	8		
Arbeidsmengde:	196 timer		

Læringsutbytte

Kunnskaper

Studenten:

- har kunnskap om hvilken betydning velferdsteknologi kan ha for bruker og pårørende
- har innsikt i relevant lovverk innen velferdsteknologi
- har kunnskap om samtykkekompetanse, frivillighet og bruk av tvang innen velferdsteknologi

- har kunnskap om etiske teorier og prinsipper
- har kunnskap om kommunikasjonsteori, veiledningsmetoder og relasjonskompetanse
- har kunnskap om innhold i begrepene personsentrert omsorg, brukers perspektiv, pårørendes perspektiv og brukermedvirkning

Ferdigheter

Studenten:

- kan anvende faglig kunnskap om brukers perspektiv og rolle for å ivareta brukermedvirkning
- kan anvende relevante kommunikasjonsteknikker for å skape tillit og bygge gode relasjoner til bruker, pårørende og andre aktuelle samarbeidspartnere
- kan anvende faglig kunnskap om veiledning i opplærings situasjoner for brukere, pårørende og aktuelle samarbeidspartnere

Generell kompetanse

Studenten:

- kan bygge relasjoner basert på likeverdighet og respekt, slik at bruker og pårørende opplever trygghet og har tillit til tjenestetilbudet
- har utviklet en etisk grunnholdning som vises i møte med brukere, pårørende og aktuelle samarbeidspartnere
- har forståelse for faglige etiske utfordringer og dilemmaer knyttet til bruk av velferdsteknologi

Innhold i emnet

Loverk

- Helse – omsorgstjenesteloven
- Pasient- og brukerrettighetsloven
 - Inngripende teknologi
 - Samtykke
- Helsepersonelloven
- Helseregisterloven
- Personopplysningsloven

Etikk

- Etiske teorier og prinsipper
- Etisk kompetanse
 - Etisk refleksjon
- Etiske perspektiver ved bruk av velferdsteknologi
 - 80 - 20 fokus, menneske – teknologi

Brukers perspektiv og rolle

- Brukermedvirkning

Pårørendes perspektiv og rolle

- Nærmiljø

Fagarbeiderens relasjonskompetanse i møte med bruker og pårørende

- Personlig kompetanse
- Kommunikasjonskompetanse

- Veiledningskompetanse

Undervisningsformer og læringsaktiviteter

- Forelesning
- Veiledning
- Rollespill
- Gruppearbeid
- Praktiske øvelser
- Selvstudium

Arbeidskrav

Det skal gjennomføres 3 obligatoriske arbeidskrav som omhandler følgende temaer:

1. Lovverk: Gruppeoppgave med muntlig fremlegg, varighet ca. 15 minutter
2. Relasjonskompetanse: Individuell skriftlig, 1000 ord +/- 10 %
3. Egenrefleksjon: Individuell skriftlig, 600 ord +/- 10 %
 - Studenten leverer et refleksjonsnotat om egen læring i forhold til læringsutbyttebeskrivelsene i emnet

Utdypende informasjon om arbeidskravenes innhold og vurderingskriterier presiseres i periodeplanen for emnet som leveres ut ved semesterstart

Avsluttende vurdering

For å kunne gjennomføre avsluttende emneoppgave må alle arbeidskrav være bestått.

Emneoppgaven er en skriftlig gruppeoppgave med 3-4 studenter i hver gruppe, sammensetning bestemmes av faglærer.

Tema for emneoppgaven er brukers og pårørendes medvirkning.

- Hvorfor og hvordan
- Etikk

Det gis veiledning på oppgaven både obligatorisk og frivillig.

- Det blir gitt vurderingskriterier for emneoppgaven basert på læringsutbyttet for emne
- Emneoppgaven vurderes med bokstavkarakter A – F.
- Emneoppgaven skal være på 2200 ord +/- 10 %

Ved oppstart av emneoppgaven gis det utdypende informasjon om innhold og vurderingskriterier.

Litteratur emne 2, totalt 297 sider.

Austli Børsllett, E.J., Heilmann, G., Lillemoen, L., Pedersen, R. (2011). *La etikken blomstre i praksis: en bok om systematisk refleksjon i arbeidshverdagen*. (side 11-43). Tilgjengelig på nett:

<https://www.med.uio.no/helsam/tjenester/kunnskap/etikk-helsetjenesten/praksis/systematisk-etikkarbeid/etikkbok-refleksjon2011.pdf> (33 sider)

Eide, H. & Eide, T. (2017). *Kommunikasjon i relasjoner: Personorientering, samhandling, etikk*. Oslo: Gyldendal (3. utgave). (51 sider)

Kap. 2: Mestring i hverdag og krise (21 sider).
Kap. 10: Endringsveiledning og motivasjon (30 sider)

Nakrem, S., Sigurjonsson, J.B. (Red.). (2017). *Velferdsteknologi i praksis*. Oslo: Cappelen Damm AS. **(12 sider)**.

Kap. 7: Etske perspektiver ved bruk av velferdsteknologi (12 sider).

Skau, Greta Marie (2017). *Gode fagfolk vokser - personlig kompetanse i arbeid med mennesker*. Oslo: Cappelen (5. utgave). **(68 sider)**.

Kap. 2: Møte mellom mennesker som yrkesutøvelse (23 sider).

Kap. 3: Personlig kompetanse - en viktig del av profesjonaliteten (27 sider).

Kap. 4: Kommunikasjon og personlig kompetanse. (18 sider).

Eines, F.T., Lervik I. – L. (2014). *VÅKE - Et refleksjonshefte om velferdsteknologi, juss og etikk for helsepersonell*. Kristiansund **(26 sider)**.

Hoffman, B. (2010) «Etske utfordringer med velferdsteknologi.» Notat, Nasjonalt Kunnskapsenter for Helsetjenesten **(49 sider)**

Helsedirektoratet (2012): «Fagrapport om velferdsteknologi. Implementering av velferdsteknologi i de kommunale helse- og omsorgstjenestene 2013-2030.» IS-1990. Del 2, **(29 sider)**.

Thygesen, H. (2012) «Fremtidens eldreomsorg: over/våking eller våking/over? Refleksjoner rundt teknologi og etikk i omsorgspraksiser.» I Ergoterapeuten, (06). **(4 sider)**.

Velferdsteknologiens ABC: *Lovverk og etikk, del 1 og 2 (15 sider)*.

<http://www.ks.no/contentassets/a920496503954698b773aa3c70667c28/velferdsteknologiens-abc-del-c-nettversjon.pdf>

Kompendium:

Hauge, H. N. (2017). *Den digitale helsetjenesten*. Oslo: Gyldendal Akademisk. **(10 sider)**.

Kap. 21: Lovverk og personvern (10 sider)

Aktuelle lover

LOV-1999-07-02-63 Lov om pasient- og brukerrettigheter (Pasient- og brukerrettighetsloven)

LOV-2014-06-20-43 Lov om helseregistre og behandling av helseopplysninger (Helseregisterloven).

LOV-2018-06-15-38 Lov om behandling av personopplysninger (Personopplysningsloven)

LOV-2011-06-24-30 Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (Helse- og omsorgstjenesteloven)

LOV-1999-07-02-64 Lov om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven)

6.5.3 Fra plan til drift

Emnekode	40HH63C		
Emne 3	Fra plan til drift	Temaer:	<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegging av behov og ressurser • Utprøving, evaluering og dokumentasjon • Samarbeid
Poeng:	5		
Arbeidsmengde:	172		

Læringsutbytte

Kunnskaper

Studenten:

- har kunnskaper om kartleggingsverktøy innen velferdsteknologi
- forstår betydningen av tverrfaglig samarbeid og tverrfaglig forankring ved utvikling og igangsetting av velferdsteknologiske løsninger

Ferdigheter

Studenten:

- kan finne og anvende fagstoff for å tilrettelegge for relevante velferdsteknologiske løsninger
- kan identifisere problemstillinger og anvende kartleggingsverktøy ved planlegging, gjennomføring, oppfølging og evaluering av velferdsteknologiske løsninger
- kan anvende kunnskap om brukers og pårørendes behov og ressurser ved planlegging, gjennomføring og evaluering av velferdsteknologiske løsninger
- kan formidle faglig informasjon, ideer og løsninger både muntlig og skriftlig til bruker, pårørende, kollegaer og andre samarbeidspartnere
- kan reflektere over egen faglig utøvelse og begrunne sine vurderinger faglig og etisk

Generell kompetanse

Studenten:

- har forståelse for betydningen av brukers og pårørendes rolle i planlegging, gjennomføring og evaluering av velferdsteknologiske løsninger
- kan i samarbeid med kolleger, brukere og pårørende bidra til utvikling av velferdsteknologiske løsninger
- har forståelse for betydningen av egen rolle i planlegging, gjennomføring og evaluering av velferdsteknologiske løsninger
- kan bygge relasjoner til kollegaer, på tvers av fag og aktuelle eksterne aktører innen velferdsteknologi

Innhold i emnet

Fra plan til drift

- Kartlegging av brukers behov og ressurser
 - Kartlegging av behov for velferdsteknologi – Aldring og helse
 - Det midtnorske kartleggingsverktøy
 - SINTEF; Verktøy for kartlegging av brukerbehov
 - «Hva er viktig for deg?»
 - Familie, pårørende, frivillige, nærmiljø,
- Utprøving
- Evaluering

- Dokumentasjon

Samarbeid

- Bruker og pårørende
- Tverrfaglig forankring
- Aktuelle samarbeidspartnere og deres kompetanse innen velferdsteknologi

Undervisningsformer og læringsaktiviteter

Forelesning
Veiledning
Gruppearbeid
Bedriftsbesøk
Selvstudium

Arbeidskrav

Det skal gjennomføres 2 obligatoriske arbeidskrav som omhandler følgende temaer:

1. Kartlegging av brukers behov og ressurser: Gruppeoppgave med muntlig fremlegg, ca. 15 minutter
2. Egenrefleksjon: Individuell skriftlig, 600 ord +/- 10 %
 - Studenten leverer et refleksjonsnotat om egen læring i forhold til læringsutbyttebeskrivelsene i emnet

Utdypende informasjon om arbeidskravenes innhold og vurderingskriterier presiseres i periodeplanen for emnet som leveres ut ved semesterstart

Avsluttende vurdering

For å kunne gjennomføre avsluttende emneoppgave må alle arbeidskrav være bestått.

Emneoppgaven er et muntlig gruppefremlegg med individuell høring. Sammensetning bestemmes av faglærer. Varighet gruppefremlegget 15-20 minutter, individuell høring 20 minutter.

Tema for emneoppgaven er utarbeidelse av en plan for gjennomføring av velferdsteknologiske løsninger (iverksette, evaluere, dokumentere og tverrfaglig samarbeid).

- **Med utgangspunkt i en situasjonsbeskrivelse**

Det gis veiledning på oppgaven både obligatorisk og frivillig.

- Det blir gitt vurderingskriterier for emneoppgaven basert på læringsutbyttet for emne
- Emneoppgaven vurderes med bokstavkarakter A – F.

Ved oppstart av emneoppgaven gis det utdypende informasjon om innhold og vurderingskriterier.

Litteratur emne 3, totalt 249 sider.

Hauvik, S., Eines, T.F. (2019). Slik kan ny teknologi gi økt trygghet i hjemmet. *Sykepleien 2019* (107). <https://doi.org/10.4220/Sykepleiens.2019.76626> (11 sider).

Holthe, T., Kjeldsberg, A – B., Sværen, V. (2016). *Velferdsteknologi og kognitive hjelpemidler til personer med demens*: Temahefte. Tønsberg: Aldring og helse. **(50 sider)**.

Nakrem, S., Sigurjonsson, J.B. (Red.). (2017). *Velferdsteknologi i praksis*. Oslo: Cappelen Damm AS. **(30 sider)**.

Kap. 4: Utvikling av velferdsteknologiprodukter (13 sider)

Kap. 6: Når hjemmetjenesten skal ta i bruk velferdsteknologi (17 sider).

Rotvold, G. H., Knarvik, U., Trondsen, M. V. (2018) *Innføring av velferdsteknologi for barn og unge med funksjonsnedsettelse*. **(22 sider)**.

https://helsedirektoratet.no/Documents/Velferdsteknologi/NSE-rapport_2018-01_Innforing_av_velferdsteknologi.pdf

Velferdsteknologiens ABC: *Fra brukerbehov til ny løsning*. **(56 sider)**.

http://www.ks.no/contentassets/a920496503954698b773aa3c70667c28/ks_velferdsteknologiens-abc_del-b_f41_skjerm.pdf

Velferdsteknologiens ABC: *Utprøving og vurdering ved bruk*. **(44 sider)**

http://www.ks.no/contentassets/a920496503954698b773aa3c70667c28/ks_velferdsteknologiens-abc_del-d_f41_skjerm.pdf

Velferdsteknologiens ABC: *Overgang til drift*. **(36 sider)**.

http://www.ks.no/contentassets/a920496503954698b773aa3c70667c28/ks_velferdsteknologiens-abc_del-e_f41_skjerm.pdf

Aktuelle nettsider:

Veikart for tjenesteinnovasjon:

<http://www.ks.no/fagomrader/utvikling/innovasjon/veikart-for-tjenesteinnovasjon2/>

Kartlegging av behov for velferdsteknologi:

<https://www.aldringoghelse.no/alle-artikler/kartlegging-av-behov-velferdsteknologi/>

6.5.4 Hovedprosjekt/avsluttende eksamen

Emnekode	40HH63D		
Emne:	Hovedprosjekt/avsluttende eksamen		For utfyllende informasjon, se vedlegg 1.
Poeng:	9		
Arbeidsmengde:	210 timer		

Læringsutbytte

Kunnskaper

Studenten:

- har kunnskap i selvvalgt tema innen velferdsteknologi
- har kunnskap om verktøy for kartlegging av behov for velferdsteknologisk løsning

- har innsikt i relevante lover, forskrifter, veiledere og planverk aktuelt for selvalgt tema innen velferdsteknologi

Ferdigheter

Studenten:

- kan kartlegge brukers behov og ressurser
- kan vurdere velferdsteknologiske løsninger for å møte brukers behov
- kan samarbeide med bruker, pårørende og aktuelle samarbeidspartnere om aktuelle velferdsteknologiske løsninger
- kan delta i utprøving og evaluering av velferdsteknologiske løsninger
- kan finne og henvise til fagstoff som er relevant for selvalgt tema innen velferdsteknologi

Generell kompetanse

Studenten:

- forstår egen faggruppes betydning og rolle innen velferdsteknologi
- har utviklet en etisk grunnholdning i møte med bruker, pårørende og andre samarbeidspartnere
- kan anvende kunnskap til å belyse, vurdere og reflektere over faglig/etiske utfordringer (2 nivå)

Undervisningsformer og læringsaktiviteter

- Prosjektarbeid
- Veiledning

Studentene er selv ansvarlig for gjennomføring av hovedprosjektet. Lærer veileder under hele prosjektperioden.

Arbeidskrav

- Presentasjon av hovedprosjektet. Individuell muntlig, varighet ca. 15 min.
- Refleksjon over egen læring. Individuell skriftlig, 800 ord +/- 10 %

Avsluttende vurdering

Alle emner må være bestått før studenten begynner på hovedprosjektet.

- Hovedprosjektet utgjør et selvstendig emne og sluttvurderes med egen emnekarakter.
- Hovedprosjektet vurderes med bokstavkarakter A – F.

Litteratur

Aktuell litteratur fra emne 1-3.
Selvvalgt relevant tilleggslitteratur.

Studenten vil få veiledning av faglærer om aktuell og relevant litteratur.

7.0 Vedlegg

7.1 Vedlegg 1: Hovedprosjekt /avsluttende eksamen

Emne 1-3 må være bestått før emne 4 hovedprosjekt/avsluttende eksamen kan gjennomføres.

Emne 4 består av tre oppgaver. Oppgave 1 er et prosjekt med en skriftlig prosjektrapport, oppgave 2 er en presentasjon av prosjektet og oppgave 3 er et refleksjonsnotat over egen læring i arbeidet med hovedprosjektet.

1. Prosjekt/Prosjektrapport

Prosjektrapporten er avsluttende eksamen og blir vurdert med bokstavkarakter A -F.

Hovedprosjekt/avsluttende eksamen er knyttet til emner i utdanningen og skal være praksisrettet. Studenten skal velge en reell situasjon fra egen arbeidsplass hvor det er behov for velferdsteknologiske løsninger. I prosjektrapporten skal bruker og pårørende perspektivet, og fagarbeiderens rolle komme tydelig frem.

Hovedprosjektet skal gjennomføres individuelt. Dersom studenten ikke har relevant arbeidsplass, lager studenten en praksis-nær situasjon sammen med faglærer.

Studenten skal innen fastsatt tidspunkt levere foreløpig fremdriftsplan og formål med prosjektet. Denne skal godkjennes av veileder og leveres på skolens digitale læringsplattform.

Skriftlig prosjektrapport

Studenten skal utarbeide en skriftlig rapport om prosjektet med følgende innhold:

- Forside med tema, studentens navn, utdanningssted, studieretning og årstall
- Innholdsfortegnelse med sidehenvisninger
- Innledning med kort presentasjon av hva rapporten omhandler
 - Tema og formål
 - Presentasjon av brukers situasjon
- Kartlegging av brukers behov og ressurser
- Redegjørelse for aktuell teori og drøfting av denne opp mot egen prosjektgjennomføring
 - Beskrivelse av gjennomføring av prosjektet
 - Valg av velferdsteknologisk løsning
 - Opplæring, utprøving og evaluering
 - Egen rolle og samarbeidspartneres rolle i prosjektet
- Etiske refleksjoner ved gjennomføring av prosjektet
 - Etiske prinsipper
 - 80/20 fokus, mennesket/teknologi
- Litteraturliste
- Eventuelle vedlegg

Vurdering av prosjektrapporten

Prosjektrapporten blir vurdert av intern og ekstern sensor. Intern sensor er hovedveileder/faglærer på prosjektet. Vurderingen gjøres på grunnlag av gitte vurderingskriterier. Prosjektrapporten vurderes med bokstavkarakter A-F.

Prosjektrapporten vil bli vurdert etter følgende kriterier:

- Faglig rettet: Kunnskap fra aktuelle emner i utdanningen skal komme til uttrykk.
- Selvstendighet: Rapporten skal vise selvstendige vurderinger. Studenten skal benytte aktuelle kilder, vise saklig kildekritikk og ha korrekte kildehenvisninger. Rapporten skal være utført i samsvar med gjeldene etiske retningslinjer og ha en form som samsvarer med mal for oppgaveskriving.
- Oppgavelikhet: Rapporten må ikke være påfallende lik andre besvarelser eller annet publisert materiale.
- Omfang: Rapporten skal være på 4000 ord +/- 10 %

2. Presentasjon av prosjektet

For å tilrettelegge for kunnskapsdeling skal studentene presentere prosjektet for medstudenter og veiledere i felles klasse. Prosjektet presenteres etter samme mal som prosjektrapporten. Presentasjonen skal gjennomføres etter innlevering av prosjektrapporten og før sensur foreligger, og ha en varighet på ca. 15 minutter. Presentasjonen er obligatorisk og vurderes til bestått/ikke bestått.

3. Refleksjon over egen læring

For å bevisstgjøre studenten på egen læringsprosess skal det skrives et refleksjonsnotat som skal synliggjøre faglig utbytte av hovedprosjektet. Studenten skal reflektere over eget læringsutbytte i forhold til læringsutbyttebeskrivelsene. Refleksjonsnotatet er obligatorisk og skal være på 800 ord, +/- 10 % og vurderes til bestått/ikke bestått.

Veiledning og oppgaveseminar

Hver student får tildelt en hovedveileder som er faglærer ved skolen og tilbud om 4 veiledning i løpet av perioden. Studenten har selv ansvar for å innhente veiledning. Innlevert veiledningsgrunnlag er utgangspunkt for hver veiledning. Studenten har taushetsplikt for det de måtte få av opplysninger i arbeidet med oppgaven. Det vil bli gjennomført felles oppgaveseminar for studentene i perioden. Seminarene er lærerstyrt med ulike temaer aktuelt for prosjektet som for eksempel valg av velferdsteknologiske løsninger, og planlegging og gjennomføring av prosjekt. Studentene får anledning til å presentere deler av prosjektet som grunnlag for diskusjon og respons.

7.2 Vedlegg 2: Samlet oversikt over pensumlitteratur og nettsider

I tillegg til obligatorisk pensumlitteratur, benyttes det nettressurser for å dekke utdanningens temaer. Dette blir også regnet som obligatorisk litteratur. Det blir også gitt anbefalinger om tilleggslitteratur.

Samlet antall sider obligatorisk pensum i dette studiet er: 820 sider
I tillegg kommer oppførte aktuelle nettsider.

Litteratur

Austli Børslett, E.J., Heilmann, G., Lillemoen, L., Pedersen, R. (2011). *La etikken blomstre i praksis: en bok om systematisk refleksjon i arbeidshverdagen*. (side 11-43). Tilgjengelig på nett:
<https://www.med.uio.no/helsam/tjenester/kunnskap/etikk-helsetjenesten/praksis/systematisk-etikkarbeid/etikkbok-refleksjon2011.pdf> (33 sider)

Eide, H., Eide, T. (2017). *Kommunikasjon i relasjoner. Personorientering, samhandling og etikk*. 3. utg. Oslo: Gyldendal Akademisk

Eines, F.T., Lervik I. – L. (2014). *VÅKE - Et refleksjonshefte om velferdsteknologi, juss og etikk for helsepersonell*. Kristiansund (26 sider).

Hauvik, S., Eines, T.F. (2019). Slik kan ny teknologi gi økt trygghet i hjemmet. *Sykepleien 2019 (107)*.
<https://doi.org/10.4220/Sykepleiens.2019.76626> (11 sider).

Holthe, T., Kjeldsberg, A – B., Sværen, V. (2016). *Velferdsteknologi og kognitive hjelpemidler til personer med demens: Temahefte*. Tønsberg: Aldring og helse (50 sider).

Nakrem, S., Sigurjonsson, J.B. (Red.). (2017). *Velferdsteknologi i praksis*. Oslo: Cappelen Damm AS (129 sider).

Skau, Greta Marie (2017). *Gode fagfolk vokser - personlig kompetanse i arbeid med mennesker*. Oslo: Cappelen (5. utgave) (68 sider).

Kap. 2: Møte mellom mennesker som yrkesutøvelse (23 sider).

Kap. 3: Personlig kompetanse - en viktig del av profesjonaliteten (27 sider).

Kap. 4: Kommunikasjon og personlig kompetanse. (18 sider).

Thygesen, H. (2012) «Fremtidens eldreomsorg: over/våking eller våking/over? Refleksjoner rundt teknologi og etikk i omsorgspraksiser.» I *Ergoterapeuten*, (06) (4 sider).

Thygesen, H., 2015: «Hva er velferdsteknologi, og hvorfor er den viktig? En introduksjon til velferdsteknologibegrepet og den samfunnsmessige konteksten.» I *Omsorg*, nr. 4/2015 (6 sider).

Selvvalgt litteratur til emne 4 hovedprosjekt/eksamen.

Kompendium (kan kjøpes av Fagskolen):

Hauge, H. N. (2017). Den digitale helsetjenesten. Oslo: Gyldendal Akademisk (26 sider).

Kap. 4: Telemedisin, M-helse, sensorteknologi, hverdagsteknologi og velferdsteknologi (26 sider).

Kap. 21: Lovverk og personvern **(10 sider)**

Moser, I. og Thygesen, H. (2013): «Velferdsteknologi og teleomsorg: nye idealer og former for omsorg.» I Samhandling for helse. Kunnskap, kommunikasjon og teknologi i helsetjenesten, Gyldendal Akademisk, s. 144-158 **(14 sider)**.

Rapporter

Aketun, S., Grut L., Holthe T. og Bjørneby, S. (2011) «Hvor trykker skoen? – forprosjekt rapport Almas Hus» (28 sider).

Helsedirektoratet (2012): «Fagrappport om velferdsteknologi. Implementering av velferdsteknologi i de kommunale helse- og omsorgstjenestene 2013-2030.» IS-1990 (Del 1 (kap. 1-3 og kap. 5) og Del 2 (62 sider)).

Hoffman, B. (2010) «Ethiske utfordringer med velferdsteknologi.» Notat, Nasjonalt Kunnskapsenter for Helsetjenesten (49 sider).

Rotvold, G. H., Knarvik, U., Trondsen, M. V. (2018) Innføring av velferdsteknologi for barn og unge med funksjonsnedsettelse (22 sider).

https://helsedirektoratet.no/Documents/Velferdsteknologi/NSE-rapport_2018-01_Innforing_av_velferdsteknologi.pdf

Nettsider

Direktoratet for e-helse:

<https://ehelse.no/>

Helsedirektoratet og velferdsteknologi:

<https://helsedirektoratet.no/velferdsteknologi>

Regional koordineringsgruppe e-helse og velferdsteknologi Agder» (RKG):

<https://www.ehelseagder.no/om-rkg/>

Veikart for tjenesteinnovasjon:

<http://www.ks.no/fagomrader/utvikling/innovasjon/veikart-for-tjenesteinnovasjon2/>

Lovverk

LOV-1999-07-02-63 Lov om pasient- og brukerrettigheter (Pasient- og brukerrettighetsloven)

LOV-2014-06-20-43 Lov om helseregistre og behandling av helseopplysninger (Helseregisterloven).

LOV-2018-06-15-38 Lov om behandling av personopplysninger (Personopplysningsloven)

LOV-2011-06-24-30 Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (Helse- og omsorgstjenesteloven)

LOV-1999-07-02-64 Lov om helsepersonell m.v. (Helsepersonelloven)

Anbefalt tilleggslitteratur

Andersen, E.S., Schwencke, E. (2020). Prosjektarbeid: En veiledning for studenter. (5. utg.). Bergen: Fagbokforlaget

Grasaas, K.K., Sjursen, M., Stordalen, J. (2019). Fag, etikk og kommunikasjon (3. utg.). Oslo: Cappelen Damm Akademisk

Helse- og omsorgsdepartementet (2012). *Morgendagens omsorg*. (Meld. St. 29 (2012-2013)). Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld-st-29-20122013/id723252/?ch=1>

Helse- og omsorgsdepartementet (2014). *Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet*. (Meld. St. 26 (2014-2015)). Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-26-2014-2015/id2409890/?ch=1>

Helse- og omsorgsdepartementet (2015). *Omsorg 2020. Regjeringens plan for omsorgsfeltet 2015-2020*. Hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/af2a24858c8340edaf78a77e2f9cb7/omsorg_2020.pdf

Helse- og omsorgsdepartementet (2017). *Leve hele livet. En kvalitetsreform for eldre*. (Meld. St. 15 (2017-2018)). Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-15-20172018/id2599850/?ch=1>

Mathisen, P. & Høigaard, R. (2007). *Veiledningsmetodikk: En håndbok i praktisk veiledningsarbeid*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. s. 1-165 (165 sider).

Moser, I. (Red.). (2019). *Velferdsteknologi – en ressursbok*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk

NOU 2011:11 (2011). *Innovasjon i Omsorg*. Oslo: Helse- og omsorgsdepartementet. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2011-11/id646812/?ch=1>

Nærings- og fiskeridepartementet (2018). *Helsenæringen. Sammen om verdiskaping og bedre tjenester*. (Meld. St. 18 (2018-2019)). Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/helsenaringen/id2644553/?ch=1>